

6 kwietnia 1925 r.

URZĄD PATENTOWY

CA4C, 31/18

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

No 1157.

Kl. 28 a6.

Badische Anilin—& Soda-Fabrik,
Ludwigshafen n. R. (Niemcy).

Sposób otrzymywania garbników.

Zgłoszono: 17 czerwca 1920 r.

Udzielono: 4 grudnia 1924 r.

Pierwszeństwo: 19 lutego 1919 r. (Niemcy).

Garbniki o bardzo dobrych własnościach otrzymuje się przez traktowanie mieszaniny karbazolu i antracenu, lub mieszaniny, zawierającej te związki środkami sulfonującymi. Mieszaniny te prześcigają w zdolności garbniczej pojedyncze kwasy. Celowo można wyjść od surowego, w przybliżeniu 30%—50% antracenu, lub odpadków antracenu. Przy używaniu surowego antracenu lub jego odpadków działa ujemnie ciemny kolor produktów, używanych do sulfonowania, które wytwarzają ciemno zabarwioną skórę. Zauważono jednak, że istnieją środki pojaśniające, przez dodanie których można osiągnąć znacznie słabiej zabarwioną skórę np. chlor, podchloryny, kwas szczawiowy, aldehyd mrówkowy i t. d., które pojedynczo, razem, lub kolejno po sobie dodane być mogą. Można również i bezpośrednio dojść do jaśniej zabarwionych produktów, które udzielają skórze słabszego zabarwienia,

jeżeli się użyje do sulfonacji surowego antracenu, lub odpadków antracenu, kwasu chlorosulfonowego, przy niezbyt wysokiej temperaturze w obecności obojętnego środka rozrzedzającego np. nitrobenzolu. Można również osiągnąć przy produktach w ten sposób otrzymanych dodatkowe odbarwienie przez zastosowanie wyżej wzmiankowanych środków.

Przykład I.

10 części odpadków antracenu, składających się mniej więcej: z 60% karbazolu, 10% antracenu, 20% fenantrenu, 10% fluorenu, ogrzewa się z 12 częściami stężonego kwasu siarkowego ogrzewanego od 100° do 130° tak długo, aż produkt stanie się całkowicie lub w większej części rozpuszczalnym w wodzie. Może on być użytym w postaci wolnych sulfokwasów, lub ich

sol, w ostatnim wypadku celowo z dodaniem jakiegoś kwasu. Dlatego też można używać do garbowania np. roztworu produktu sulfonacji wprost po odpowiednim rozrzedzeniu, lub po usunięciu nadmiaru kwasu siarkowego przez wapno, lub przez częściowe zobojętnienie. Można również produkt po jego zupełnem zobojętnieniu odparować do sucha, a roztwór garbujący przyrządzić przez rozpuszczenie tego produktu w wodzie z odpowiednim dodatkiem kwasu.

Przykład II.

W celu wyjaśnienia otrzymanego podług przykładu I produktu sulfonacji, zostaje takowy rozcieńczony wodą, zobojętniony ługiem i przez dłuższy czas nagrzewany z odpowiednią ilością roztworu podchlorynu sodu. Zamiast podchlorynu, dla wyjaśnienia można dodać chloru do słabo zasadowego lub obojętnego roztworu sulfokwasów.

Przykład III.

100 części surowego antracenu lub odpadków antracenu, fenetrenu, karbolu i innych, zostają rozpylone w 200 częściach nitrobenzolu, lub innego odpowiedniego środka rozrzedzającego i przy temperaturach, które leżą niżej 100°C przy ciągłym mieszanii traktowane 120 — 140 częściami kwasu chlorosul-

fonowego. Miesza się jeszcze potem parę godzin aż do stanu zupełnej rozpuszczalności mieszaniny w wodzie. Środek rozrzedzający zostaje odpędzony parą wodną lub oddystylowany w próżni, a roztwór kwasu sulfonowego użyty do garbowania, po częściowem lub całkowitem zobojętnieniu. Skład wyjściowy materiału może się zmieniać w szerokich granicach. Można tym produktom wprost lub też przy ich użyciu do garbowania dodać wzwyż wzmiankowanych środków wyjaśniających, lub też innych garbujących lub niegarbujących ciał.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób otrzymywania garbników tem znamienny, że mieszaniny karbazolu z antracenenem, lub mieszaniny, zawierające te związki, traktuje się środkami sulfonującymi.
2. Sposób według zastrz. 1, tem znamienny, że surowy antracen lub odpadki powstające przy oczyszczeniu antracenu, traktuje się środkami sulfonującymi.
3. Sposób według zastrz. 1 i 2, tem znamienny, że sulfonowanie odbywa się przy niezbyt wysokiej temperaturze i w obecności obojętnych środków rozpuszczających.
4. Sposób według zastrz. 3 i 4, tem znamienny, że do ciał garbnikowych, dodaje się środki wyjaśniające.

Badische Anilin—& Soda-Fabrik.

Zastępca: M. Kryzan,

rzecznik patentowy.